

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [EU:n Ja Jäsenvaltioiden Oikeudelliset Järjestelmät](#) > [Jäsenvaltioiden Yleiset Tuomioistuimet](#) > [Latvia](#)

Jäsenvaltioiden yleiset tuomioistuimet

Sisällön tuottaja:

Latvia

Latvia

Tässä osassa kerrotaan Latvian yleisten tuomioistuinten järjestelmästä.

Yleiset tuomioistuimet – johdanto

Latviassa lainkäytöstä vastaavat alioikeudet, aluetuomioistuimet, korkein oikeus ja perustuslakituomioistuin (sekä hätätilanteissa tai sodan aikana sotatuomioistuimet). Näistä yleisiä tuomioistuinta ovat alioikeudet, aluetuomioistuimet ja korkein oikeus.

Riita- ja rikosasioita voidaan käsitellä näissä tuomioistuimissa, jotka on jaettu kolmeen oikeusasteeseen:

1. alioikeudet (*rajonu (pilsētu) tiesas*)
2. aluetuomioistuimet (*apgabaltiesas*)
3. korkeimman oikeuden (*Augstakas tiesa*) riita-asioiden jaosto (*Civillietu departaments*) ja rikosasioiden jaosto (*Kriminallietu departaments*).

Niiden alueellisesta toimivallasta säädetään [tuomioistuinta](#), [niiden alueellista toimivaltaa ja sijaintia](#) koskevassa päätöksessä (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

Alioikeudet ja niiden alueellinen toimivalta

N:o Tuomioistuin

1. Daugavpilsin alioikeus (*Daugavpils tiesa*)

2. Kuurinmaan alueen alioikeus (*Kurzemes rajona tiesa*)

3. Rēzeknen alioikeus (*Rēzeknes tiesa*)

Hallintoalueet

- 1.1 Augšdaugavan kunta
- 1.2 Daugavpilsin kaupunki
- 1.3 Krāslavan kunta
- 1.4 Līvānin kunta
- 1.5 Preiļin kunta
- 2.1 Dienvidkurzemen kunta
- 2.2 Kuldīgan kunta
- 2.3 Liepājan kaupunki
- 2.4 Saldusin kunta
- 2.5 Talsin kunta
- 2.6 Ventspilsin kaupunki
- 2.7 Ventspilsin kunta
- 3.1 Balvin kunta
- 3.2 Ludzan kunta
- 3.3 Rēzeknen kunta
- 3.4 Rēzeknen kaupunki

4. Riian alueen alioikeus (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.1 Ādažin kunta
4.2 Jūrmalan kaupunki
4.3 Kekavan kunta
4.4 Mārupen kunta
4.5 Olainen kunta
4.6 Ropažin kunta
4.7 Salaspilsin kunta
4.8 Saulkrastin kunta
4.9 Siguldan kunta
5. Vidzemen alueen alioikeus (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.1 Alūksnen kunta
5.2 Cēsisin kunta
5.3 Gulbenen kunta
5.4 Limbažin kunta
5.5 Madonan kunta
5.6 Smiltēnen kunta
5.7 Valkan kunta
5.8 Valmieran kunta
5.9 Varaklānin kunta
6. Zemgalen alueen alioikeus (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.1 Aizkrauklen kunta
6.2 Bauskan kunta
6.3 Dobelen kunta
6.4 Jelgavan kunta
6.5 Jelgavan kaupunki
6.6 Jēkabpilsin kunta
6.7 Ogren kunta
6.8 Tukumsin kunta

Riian kaupungin alioikeuden alueellinen toimivalta kattaa Riian kaupungin hallinnollisen alueen.

Taloustuomioistuimen alueellinen toimivalta kattaa koko Latvian tasavallan alueen.

Aluetuomioistuinten alueellinen toimivalta

N:o Aluetuomioistuimen alueellinen toimivalta	Alioikeudet
1. Kuurinmaan aluetuomioistuin (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Kuurinmaan alueen alioikeus 2.1 Daugavpilsin tuomioistuin
2. Latgalen aluetuomioistuin (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.2 Rēzeknen tuomioistuin 3.1 Riian kaupungin alioikeus (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>) 3.2 Riian alueen alioikeus
3. Riian aluetuomioistuin (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.3 Taloustuomioistuin
4. Vidzemen aluetuomioistuin (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Vidzemen alueen alioikeus
5. Zemgalen aluetuomioistuin (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Zemgalen alueen alioikeus
Hallinnollinen aluetuomioistuin (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	6.1 Hallinnollinen alioikeus (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)

Hallintolainkäyttöasioita käsittelevät seuraavat tuomioistuimet:

- hallinnollinen alioikeus (toimipaikat sijaitsevat Riassa, Jelgavassa, Liepājassa, Rēzeknessä ja Valmierassa)
- hallinnollinen aluetuomioistuin
- korkeimman oikeuden hallintolainkäyttöasioiden jaosto (*Administratīvo lietu departaments*).

Hallinnollisen aluetuomioistuimen ja hallinnollisen alioikeuden alueellinen toimivalta kattaa Latvian koko hallinnollisen alueen. Hallinnollisella alioikeudella on viisi toimipaikkaa, yksi kussakin tuomiopiirissä (Riika, Jelgava, Rēzekne, Valmiera ja Liepāja).

Hallinnollisen alioikeuden toimipaikkojen alueellinen toimivalta

N:o Toimipaikka

1. Hallinnollisen alioikeuden Riian toimipaikka

2. Hallinnollisen alioikeuden Jelgavan toimipaikka

3. Hallinnollisen alioikeuden Rēzeknen toimipaikka

4. Hallinnollisen alioikeuden Valmieran toimipaikka

5. Hallinnollisen alioikeuden Liepājan toimipaikka

Hallintoalueet

- 1.1 Ādažin kunta
- 1.2 Jūrmalan kaupunki
- 1.3 Kekavan kunta
- 1.4 Mārupen kunta
- 1.5 Ogren kunta
- 1.6 Olainen kunta
- 1.7 Riian kaupunki
- 1.8 Ropažin kunta
- 1.9 Salaspilsin kunta
- 1.10 Saulkrastin kunta
- 1.11 Siguldan kunta
2. Aizkrauklen kunta
- 2.2 Bauskan kunta
- 2.3 Dobelen kunta
- 2.4 Jelgavan kunta
- 2.5 Jelgavan kaupunki
- 2.6 Jēkabpilsin kunta
- 2.7 Tukumsin kunta
3. Augšdaugavan kunta
- 3.2 Balvin kunta
- 3.3 Daugavpilsin kaupunki
- 3.4 Krāslavan kunta
- 3.5 Līvānin kunta
- 3.6 Ludzan kunta
- 3.7 Preiļin kunta
- 3.8 Rēzeknen kunta
- 3.9 Rēzeknen kaupunki
4. Alūksnen kunta
- 4.2 Cēsisin kunta
- 4.3 Gulbenen kunta
- 4.4 Limbažin kunta
- 4.5 Madonan kunta
- 4.6 Smiltenen kunta
- 4.7 Valkan kunta
- 4.8 Valmieran kunta
- 4.9 Varaklānin kunta
5. Dienvidkurzemen kunta
- 5.2 Kuldīgan kunta
- 5.3 Liepājan kaupunki
- 5.4 Saldusin kunta
- 5.5 Talsin kunta
- 5.6 Ventspilsin kunta
- 5.7 Ventspilsin kaupunki

Tuomioistuinten toimivalta

[Rikosprosessilain](#) (*Kriminālprocesa likums*) mukaisesti alioikeus toimii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena kaikissa rikosasioissa.

Riian kaupungin alioikeus on toimivaltainen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena rikosasioissa, joihin liittyy valtiosalaisuuksia. Alioikeudet käsittelevät rikosasioita yhden tuomarin kokoonpanossa. Jos kyse on

tavanomaista monimutkaisemmasta rikosasiasta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti voi määrätä, että asia käsitellään kolmen tuomarin kokoonpanossa.

Aluetuomioistuin toimii muutoksenhakutuomioistuimena alioikeuden tuomioihin liittyvissä täysimittaisista muutoksenhakua koskevista asioissa (*apelācija*).

Alemman oikeusasteen tuomioistuimen päätöstä oikeuskysymyksestä koskeva kassaatiovalitus (*kasācija*) käsitellään korkeimman oikeuden rikosasioiden jaostossa.

Rikosasiaa käsittelevät muutoksenhaut, sekä täysimittaiset muutoksenhaut että kassaatiovalitukset, käsitellään useamman tuomarin kollegiossa.

Siviiliprosessilain (*Civilprocesa likuma*) mukaan alioikeus käsittelee riita-asiat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena.

Riian kaupungin alioikeus tutkii asioita, joihin liittyy valtiosalaisuuksia, patenttioikeuksien suojaamiseen, kasvinjalostajanoikeuksiin, puolijohdetuotteiden topografiaan, malleihin, tuotemerkkeihin, tarkastusmerkkeihin ja maantieteellisiin merkintöihin liittyviä asioita sekä tekijänoikeutta, lähioikeuksia ja tietokantojen valmistajien sui generis -oikeuksien suojaamista koskevia asioita. Lisäksi sille kuuluvat liikesalaisuuksien suojaamiseen laittomalta hankinnalta, käytöltä ja paljastamiselta liittyvät menettelyt. Jos käsiteltävänä olevaan asiaan liittyy vaatimus, joka liittyy joko Riian kaupungin alioikeuden tai muun alioikeuden toimivaltaan kuuluvaan vaatimukseen, tai Riian kaupungin alioikeuden toimivaltaan kuuluva alioikeudessa esitetty vastakanne, asian käsittely kuuluu Riian kaupungin alioikeudelle.

Patenttilain (*Patentu likums*) mukaan riita-asioissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena toimiva Riian kaupungin alioikeus käsittelee seuraavia keksintöjen oikeudelliseen suojaan liittyviä asioita:

- patenttioikeuksien palauttaminen
- patentin mitätöinti
- aiempaan käyttöön perustuva oikeus
- patentin laitton käyttö (patentin loukkaus)
- patentin loukkaamattomuuden vahvistaminen
- lisenssin myöntäminen, lisenssisopimuksen ehdot tai ehtojen noudattaminen
- oikeus saada korvausta siitä, ettei keksinnön julkinen käyttö ole mahdollista.

Mallioikeuslain (*Dizainparaugu likums*) mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena toimiva Riian kaupungin alioikeus käsittelee seuraavia mallien oikeudelliseen suojaan liittyviä riita-asioita:

- mallioikeuden tunnustaminen
- mallin rekisteröinnin toteaminen mitättömäksi
- mallin laitton käyttö (mallioikeuden loukkaus)
- lisenssin myöntäminen, lisenssisopimuksen ehdot tai ehtojen noudattaminen.

Teollisoikeuksien valituslautakunnan tutkimia riidanalaisia oikeuksia koskevat asiat käsittelee Riian kaupungin alioikeus.

Riian kaupungin alioikeus antaa täytäntöönpanomääräyksiä, jotka koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 299 artiklan mukaisia neuvoston, komission tai Euroopan keskuspankin säädöksiä.

Riian kaupungin alioikeus käsittelee asiat, jotka koskevat lausunnon antamista ulkomaiselle tuomioistuimelle tapauksissa, joissa lapsi viedään laittomasti rajan yli toiseen maahan tai lasta pidetään toisessa maassa, kun lapsen asuinpaikka on Latviassa.

Riian kaupungin alioikeudessa käsitellään myös asiat, jotka koskevat lapsen tuomista laittomasti rajan yli Latviaan tai lapsen pitämistä Latviassa, kun lapsen asuinpaikka on toisessa maassa.

Alioikeuksissa käsitellään lisäksi kiinteistörekisteriin liittyvät asiat. Osana tuomioistuinjärjestelmän optimointia alioikeudet nimittivät vuonna 2019 myös 72 kiinteistörekisterijaoston tuomaria, jotka säilyttivät erikoisalansa.

Riian aluetuomioistuin on toimivaltainen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena riita-asioissa, joihin liittyy

valtiosalaisuuksia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa riita-asiat käsitellään yhden tuomarin kokoonpanossa, kun taas muutoksenhakuasiat (sekä täysimittaiset muutoksenhaut että kassaatiovalitukset) käsitellään useamman tuomarin kollegiossa.

Osapuolet voivat valittaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta (tai täydentävästä tuomiosta), mutta syyttäjä voi ainoastaan tehdä ylimääräisen valituksen tässä osiossa esitettyjen menettelyjen mukaisesti, pois lukien tuomiot, joista ei lain mukaan voi valittaa.

Asianosaiset voivat hakea muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon, joka on annettu siviiliprosessilain 30.4 luvun säännösten perusteella, ja muutoksenhakutuomioistuimen tuomioon (täydentävään tuomioon) kassaatiomenettelyssä, mutta syyttäjä voi tehdä vain ylimääräisen kassaatiovalituksen.

Hallinnollisia rikkomuksia käsitellään alioikeuksissa ja aluetuomioistuimissa, joilla on toimivaltaa siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa. [Hallinnollista vastuuvollisuutta koskevan lain](#) (*Latvijas Administratīvās atbildības likums*) mukaan viranomaispäätöksistä voidaan valittaa alioikeuteen. Alioikeuden tuomarin ratkaisusta voidaan valittaa aluetuomioistuimeen, jos hallinnollisia rikkomuksia koskevassa laissa nimenomaisesti niin säädetään. Valitustuomioistuimen ratkaisusta hallinnollista rikkomusta koskevassa asiassa ei voida valittaa, ja se tulee lainvoimaiseksi antamispäivänä.

[Hallintomenettelylain](#) (*Administratīvā procesa likums*) mukaan hallintolainkäyttöasioita käsitellään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena toimivassa hallinnollisessa alioikeudessa, jollei laissa toisin säädetä. Jos asiaa ensimmäisenä oikeusasteen tuomioistuimena käsittelevä hallinnollinen alioikeus joutuu tarkistamaan valtiosalaisuuteen liittyviä tietoja, asia käsitellään Riian hallinnollisessa alioikeudessa. Jos laissa säädetään, että hallintolainkäyttöasioissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena toimii hallinnollisen alioikeuden sijasta hallinnollinen aluetuomioistuin tai korkeimman oikeuden hallintolainkäyttöasioiden jaosto, tätä koskeva hakemus toimitetaan tilanteen mukaan joko hallinnolliselle aluetuomioistuimelle tai korkeimman oikeuden hallintolainkäyttöasioiden jaostolle. Hallintolainkäyttöasian osapuoli voi hakea muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pääasiassa antamaan tuomioon tai täydentävään tuomioon, jollei laissa säädetä, että tuomioon ei voida hakea muutosta tai että siihen voidaan hakea muutosta ainoastaan kassaatiovalituksella. Hallinnollisen alioikeuden tuomioon, joka ei ole vielä tullut lainvoimaiseksi, voidaan hakea muutosta hallinnollisessa aluetuomioistuimessa. Hallintolainkäyttöasian osapuoli voi tehdä kassaatiovalituksen muutoksenhakutuomioistuimen tuomiosta tai täydentävästä tuomiosta, jos kyseinen tuomioistuin on rikkonut aineellis- tai prosessioikeudellisia sääntöjä tai ylittänyt toimivaltansa menettelyn aikana. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin käsittelee hallintolainkäyttöasioita yhden tuomarin kokoonpanossa tai kollegiossa, kun taas muutoksenhakutuomioistuimessa asioita (sekä täysimittaisia muutoksenhakuja että kassaatiovalituksia) käsitellään pelkästään kollegiossa.

Korkein oikeus koostuu riita-asioiden, rikosasioiden ja hallintolainkäyttöasioiden jaostoista. Korkeimman oikeuden riita-asioiden, rikosasioiden ja hallintolainkäyttöasioiden jaostot ovat kassaatioelimiä kaikissa alioikeuksien ja aluetuomioistuinten käsittelemissä asioissa ja toimivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimina asioissa, joihin liittyy valtionalouden tarkastusvirastoa (*Valsts kontroles padome*) koskevan lain (*Valsts kontroles likums*) 55 §:n mukaisesti tehtyjä valtionalouden tarkastusviraston päätöksiä. Korkeimman oikeuden jaostot toimivat kolmen tuomarin kokoonpanossa ja tietyissä laissa säädetyissä tapauksissa useamman tuomarin kokoonpanossa.

Oikeudelliset tietokannat

Tietokannan nimi ja URL-osoite

[Latvian kansallinen tuomioistuinportaali](#)

[Latvian tuomioistuinten sähköisten palvelujen verkkosivusto](#)

[Korkeimman oikeuden verkkosivusto](#)

Onko tietokannan käyttö ilmaista?

Kyllä, tietokantaa voi käyttää maksutta.

Lyhyt kuvaus tietokannan sisällöstä

Latvian kansallinen tuomioistuinportaali tarjoaa ajantasaista tietoa Latvian tuomioistuimista.

Latvian tuomioistuinten sähköisten palvelujen verkkosivuston kautta käyttäjä voi käyttää tuomioistuinten antamien tuomioiden anonymisoitua tietokantaa, seurata oikeudellisten menettelyjen etenemistä sähköisesti, jättää tuomioistuimelle sähköisen kanteen, laskea oikeudellisten menettelyjen kustannuksia ja palvelumaksuja maksulaskurilla, vastaanottaa ja täyttää sähköisiä lomakkeita sekä käyttää muita sähköisiä palveluja.

Korkeimman oikeuden verkkosivusto sisältää oikeustapausarkiston, jonka kautta pääsee tarkastelemaan sekä hiljattain annettuja korkeimman oikeuden tuomioita että oikeuskäytäntökokoelmia. Tiedot löytyvät alisivulta *Judikatūra* ('Oikeuskäytäntö').

Lisätietoa

Latvian kansallisessa tuomioistuinportaalissa julkaistut tiedot ja korkeimman oikeuden portaalissa julkaistut korkeimman oikeuden tuomiot ja oikeuskäytäntökokoelmat ovat tällä hetkellä saatavilla ainoastaan latviaksi.

■ Päivitetty viimeksi: 28/11/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.